

TSUNAMİDE SÖRF OLMAZ

Prof. Dr. Şükrü ERSOY

Çınar Yayınları

Yer bilimci Şükrü Ersoy, 24 makaleden oluşan popüler bilim yazılarını bir kitapta yayımladı. Ersoy, önsözünde özetle şöyle anlatıyor kitabın serüvenini: “ İlk popüler bilim yazımı 1989’da yazmıştım. TÜBİTAK’ın Bilim ve Teknik Dergisi’nde yayımlandı. Dergide kapak olmuştu. Adı “ Okyanuslar Kimin? ” konusu ise kıta sahanlığıydı. Genç bir araştırma görevlisi olarak çok sevinmiştim. Olumlu tepkiler aldım. Bilimi sevdirmenin, özendirmenin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bilimi sadeleştirmenin ve erişebilir kılmanın yolu bilimi popüleştirmektir. Bu, bilim insanlarımızın önemli bir görevidir.

Kitap, yirmi dört makaleden oluşuyor. Kapsamı sadece deprem ve tsunami ile sınırlı değil. Ayrıca, doğa bilimleriyle ilgili pek çok konuya yer verilmiştir. İlk makale, neden popüler bilim? sorusunu yanıtlıyor. Ardından afetlere stratejik bir bakış açısı veriliyor; Depremler önceden söylenebilir mi? İnsan kaynaklı depremler var mıdır? Afetler artıyor mu? Radon gazı neden kanser yapar? İklimler insanlar olmadan da değişiyor mu? Doğal afetler konusunda yanlış inançlar nelerdir? Depremlerin beklenmedik etkileri nelerdir? Jeoturizm nedir? gibi sorulara on kitapta yanıt bulacaksınız.

26 Aralık 2004 tarihinde Endonezya’da Dünya’nın en büyük depremlerinden biri meydana geldi. Depremin ardından tarihte kaydedilen en büyük tsunamilerden biri oluştu ve yüz binlerce insan hayatını kaybetti. Kıyıları tuzlu deniz suları bastı. Bu nedenle kıyı ku-

şağı tam 5-10 yıl yapılamayabilir. Ardından üç ay sonra bölge ikinci bir büyük depremle sarsıldı. Bu büyük afetlerin olumsuz etkileri sürüyor. Gelişmiş ülkeler afetlerden daha çok zarar görüyor. İki Türk uzman arkadaşımın birlikte uluslararası bir ekibe katıldık ve UNESCO adına Endonezya’da tsunaminin etkilerini inceledik. Sonuç ürkütücü ve korkutucu.

Ya Türkiye kıyıları? Deprem ve tsunami tehlikesi ile karşı karşıya. Tarihi kayıtlarda, kıyılarımızda tsunaminin trajik sonuçları var. Gerçekten bizi bekleyen tehlikeler nelerdir? Yetkililer ilgisiz, ilgililer de yetkisiz oldukça bu sorunları yaşamaya devam edeceğiz”.

